

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ŠKOLNÍ DRUŽINU

platný od 1.9.2009

MOTTO : I v lehounké hře lze nalézt velice vážnou pravdu.

Pověz mi a zapomenu, ukaž mi a já si vzpomenu, nech mne zúčastnit a já pochopím

Koordinátor tvorby ŠVP: Mgr. Vladimíra Hanousková

Koordinátor úprav a realizace: Petra Šafránková

Zřizovatel: Město Sadská

Ředitelka ZŠ: Mgr. Blanka Žánová

Vedoucí vychovatelka ŠD: Petra Šafránková

Telefon/fax ZŠ: 325 594 241

Telefon ŠD : 773 386 105

Email: safrankova@zs-sadska.cz , holikova@zs-sadska.cz, snopova@zs-sadska.cz

www. zs-sadska.cz

OBSAH:

1. VÝCHOVNÉ CÍLE VÝCHOVY MIMO VYUČOVÁNÍ:	4
1.1 OBSAH	4
1.2 PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ DĚTÍ SE SPECIÁLNÍMI POTŘEBAMI	4
1.3 FORMY	5
2. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	5
3. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	5
4. BEZPEČNOST	6
5. ZDROJE FINANCOVÁNÍ	6
6. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ	7
6.1 VNITŘNÍ ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY	7
6.2 HODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLNÍ DRUŽINY	11
7. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI	13
7.1 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A ZDRAVÍ.....	16
7.2 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PRÁCE	17
7.3 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A PŘÍRODA.....	17
7.4 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: UMĚNÍ A KULTURA	18
7.5 VZDĚLÁVACÍ OBLAST: ČLOVĚK A JEHO SVĚT	19

1. VÝCHOVNÉ CÍLE výchovy mimo vyučování:

Základním cílem pro školní družinu je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti. Doplňovat rodinnou výchovu a v úzké vazbě na ni pomáhat zajistit dítěti prostředí s dostatkem mnohostranných a přiměřených podnětů k jeho aktivnímu rozvoji, aby mohlo v průběhu celého dalšího života získávat všeobecné a odborné vzdělání.

Dalším záměrem je pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost. Učíme děti žít ve společnosti ostatních a přibližovat mu normy a hodnoty touto společností uznávané.

Chceme utvářet v dětech vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnicky národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého, napomáhat mu v chápání okolního světa a motivovat je k dalšímu poznávání.

Seznamujeme je se světovými kulturními hodnotami a tradicemi. Snažíme se, aby pochopily a osvojily si zásady a pravidla vycházející z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku.

Chceme, aby dítě získávalo a uplatňovalo znalosti o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

1.1 Obsah

Obsah výchovy mimo vyučování tvoří výchovně-vzdělávací činnosti odpočinkové, rekreační, zájmové, společensky prospěšné, sebeobslužné a příprava na vyučování.

Odpočinkové činnosti jsou psychicky a fyzicky nenáročné, slouží k odstranění únavy.

Rekreační činnosti slouží také k odreagování, obsahují však pohybově náročnější aktivity sportovního či turistického charakteru.

Zájmové činnosti jsou nejdůležitější součástí VMV. Jejich úkolem je uspokojování, rozvíjení, kultivace zájmů a potřeb dětí. Mezi základní zájmové činnosti patří výchovy: společensko-vědní, přírodovědná, pracovní-technická, esteticko-výchovná a sportovní.

Sebeobslužné činnosti se zaměřují na vedení dětí k samostatnosti v péči o vlastní osobu a osobní majetek.

Veřejně prospěšné činnosti spočívají ve vedení dětí k dobrovolné práci ve prospěch druhých lidí či sociálních skupin.

Příprava na vyučování souvisí se zájmovými činnostmi, při kterých si děti rozšiřují a prohlubují své vědomosti formou didaktických her.

1.2 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními potřebami

Vychovatelky jsou připraveny vyhledávat děti s handicapem a na úrovni s nimi pracovat s pomocí poradenského zařízení školy, zajistí vhodné prostory a pomůcky. Nadaným dětem bude vychovatelkami poskytnuta péče, která umožní jejich další rozvoj.

1.3 Formy

Zájmové vzdělávání je uskutečňováno těmito formami:

- individuální práci, zejména vytvářením podmínek pro rozvoj nadání dětí
- příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tématickou rekreační činností, která není zahrnuta do standardní týdenní skladby – besídky, soutěže, četba, výlety – zpravidla jsou určeny pro všechna oddělení ŠD
- pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – besedy, rozhovory, četba, dramatická improvizace
- osvětovou činností včetně shromažďování a poskytování informací pro děti a vedení k prevenci sociálně patologických jevů – besedy, využití odborné literatury a filmů
- využitím otevřené nabídky spontánních činností – hry – tvořivé, konstruktivní, námětové, pohybové

Charakteristika činností v ŠD

Odpočinkové činnosti – mají odstranit únavu, zařazují se nejčastěji po obědě, popř. ráno pro žáky, kteří brzy vstávají a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Jde o klid na lůžku či molitanu, klidové hry a klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod.

Rekreační činnosti – slouží k regeneraci sil, převažuje v nich odpočinek aktivní s náročnějšími pohybovými prvky. Hry a spontánní činnosti mohou být rušnější.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují jim seberealizaci i kompenzaci možných školních neúspěchů i další rozvoj pohybových dovedností a poznání. Jde o řízenou kolektivní nebo individuální činnost, organizovanou nebo spontánní aktivitu. Činnost může být organizována pro vybrané žáky z různých oddělení v zájmovém útvaru, který vede vychovatelka či jiný pedagog.

Příprava na vyučování – zahrnuje okruh činností související s plněním školních povinností, není to však povinná činnost ŠD. Může jít o vypracovávání domácích úkolů (pouze se souhlasem rodičů, nikoliv před 15. hodinou, vychovatelka žákům úkoly neopravuje), nebo zábavné procvičování učiva formou didaktických her (včetně řešení problémů), ověřování a upevňování školních poznatků v praxi při vycházkách, exkurzích a dalších činnostech; získávání dalších doplňujících poznatků při průběžné činnosti ŠD (např. vycházky, poslechové činnosti, práce s knihou a časopisy)...

2. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

- Školní družina má dostatečně velké prostory /podlahová plocha, objem vzduchu, světlost atd. dle příslušné hygienické normy/ a takové prostorové uspořádání, které vyhovuje nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Všechny třídy jsou účelně a esteticky vybaveny nábytkem, který odpovídá počtu dětí a je bezpečný. V každém oddělení mají k dispozici pohovky. Třídy jsou rodičům snadno dostupné

vchodem z druhé budovy školy. Vybavení hračkami, pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku. Je průběžně doplňováno a pedagogy plně využíváno.

- Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky nebo alespoň jejich podstatná část je umístěna tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Každé oddělení ŠD má stanovena pravidla pro jejich využívání pedagogy a dětmi.
- Děti se samy svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiéru budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohli je shlédnout i jejich rodiče.
- Knihovna ŠD je vybavena dětskou beletrií, naučnou literaturou, atlasy, slovníky, encyklopediemi a obsahuje i mimočítankovou četbu, jazykové příručky a literaturu pro pedagogy. Je zde i veškerá audio-video technika, počítač s DVD přehrávačem a elektronické klávesy. Školní knihovnu mohou využívat všechna oddělení ŠD. Děti používají pohodlná křesla, která jsou součástí vybavení knihovny.
- Hygienické zařízení – umývárny a toalety jsou zdravotně nezávadné a odpovídají hygienickým předpisům.
- Na budovu školy bezprostředně navazuje zahrada a hřiště. Tyto prostory jsou vybavené tak, aby umožňovaly dětem rozmanité pohybové a další aktivity .
- Všechny vnitřní i venkovní prostory ŠD splňují bezpečnostní i hygienické normy dle platných předpisů
- Výhledově se budeme snažit dovybavit každé oddělení alespoň jedním dalším počítačem pro potřebu dětí.
- Podle dostupných finančních prostředků postupně doplníme dětské hřiště herními prvky odpovídajícími normám EU.

3. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Všechny pedagogické pracovnice, které pracují v ŠD mají předepsanou kvalifikaci.

- Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel.
- Pedagogové se sebevzdělávají a aktivně přistupují ke svému dalšímu vzdělávání.
- Ředitelka školy podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů a vytváří tak podmínky pro jejich další systematické vzdělávání.
- Služby pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče.
- Pedagogové jednájí, chovají se a pracují profesionálním způsobem /v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy mimo vyučování/.

4. BEZPEČNOST

Vychovatelky přihlíží k základním fyziologickým potřebám dětí, vytváří příznivé podmínky pro jejich zdravý psychický a sociální vývoj, předchází vzniku nežádoucích jevů. Bezpečnost dětí je zajišťována dodržováním vnitřního řádu ŠD.

Děti:

- nesmí samostatně manipulovat s elektrickým zařízením
- mají zákaz manipulovat s okny a vyklánět se z nich
- udržují pořádek a čistotu v herně, knihovně, na WC a chodbách
- během činností dodržují kázeň a přiměřený klid
- jsou poučovány o bezpečnosti před každými činnostmi, prázdninami i ředitelskými dny, kdy by mohlo dojít k úrazu
- zacházejí s hračkami tak, aby se nezranily a současně je neničily
- jsou varovány před kontaktem s neznámými zvířaty a cizími lidmi
- učíme poskytovat první pomoc přiměřeně k jejich věku a vědí, kde je dostupná první pomoc
- jsou poučovány o pomalé chůzi po schodišti a chodbách, kde by mohlo také dojít k úrazu
- dodržují při vycházkách bezpečnost silničního provozu a přecházejí hromadně na pokyn vychovatelky za jejího doprovodu
- si hrají mimo klubovnu pouze v bezpečném prostoru. Ručí za něj vždy vychovatelka příslušné skupiny.

Děti s pomocí vychovatelky:

- vytváří pohodu prostředí, příznivé sociální klima
- respektují potřeby jednotlivce a jeho osobní problémy
- při hodnocení respektují individualitu dítěte
- aktivně se podílí na ochraně před násilím, šikanou a dalšími nežádoucími jevy

Pro činnosti ŠD platí stejná ustanovení o BOZP jako ve školním řádu, pokud ŠD pro svoji činnost využívá odborné učebny (např. tělocvična, dílna, kuchyňka, aula...), řídí se příslušnými řády pro tyto učebny. Děti přihlášené do ŠD jsou poučeny o BOZP a záznam o poučení je uveden v třídních knihách jednotlivých oddělení.

Pitný režim je zajištěn.

5. ZDROJE FINANCOVÁNÍ

Školní družina je součástí Základní školy Sadská, která je příspěvkovou organizací.

Zřizovatelem je Městský úřad Sadská.

Na začátku školního roku je po dohodě s ředitelkou školy a ekonomkou stanovena výše příspěvku od rodičů, která je konzultována se zřizovatelem.

Veškeré finanční prostředky jsou čerpány v plné míře.

Finanční prostředky a jejich hospodárné využívání je kontrolováno ředitelkou školy a zřizovatelem.

6. ORGANIZAČNÍ ZAJIŠTĚNÍ

Rozdělení oddělení ŠD:

- I. odd. – Petra Šafránková, umístěno v přízemí přístavby školy
- II. odd. – Lenka Holíková, umístěno v 1.patře přístavby školy
- III. odd. – Jana Snopová, umístěno v 1.patře přístavby školy

DOKUMENTACE

- 1) Ve školní družině se vede průběžně tato dokumentace:
  - a) zápisní lístky pro děti, které jsou přihlášeny k pravidelné docházce
  - b) přehled výchovně vzdělávací práce
  - c) přehled docházky –ranní družina, půlené hodiny, odpolední družina
  - d) celoroční plán činnosti

6.1 Vnitřní řád školní družiny

ŘÁD ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠD pomáhá rodičům a ostatním zákonným zástupcům při výchově dětí, vyplňuje jim volný čas podle jejich schopností, zájmů a snaží se o harmonický rozvoj osobnosti dítěte.

Personální obsazení:

Vedoucí ŠD : Petra Šafránková
Vychovatelky: Lenka Holíková
Jana Snopová

Vnitřní řád školní družiny

Ve školní družině platí vnitřní řád školy se svými doplňky :

ORGANIZACE ČINNOSTI :

- 1) Školní družina je otevřena od pondělí do pátku 6.45 – 7.45 ..... ranní družina
11.40 – 16.30 ..... odpolední družina
- 2) Činnost ŠD je časově rozvržena :

ČAS	PROGRAM
6.45 - 7.45	Ranní družina – zájmové hry, didaktické hry, stolní hry Individuální činnost, video, počítač,
11.40 - 12.45	Stolování, oběd ve školní jídelně, hygienické návyky, Relaxace po vyučování, individuální hry, skupinové Hry, rekreační činnost, odpočinek na molitanech, četba

Poslech CD

12.45 - 14.15	Zájmová činnost – pracovně technická, přírodovědná, Společensko vědní, tělovýchovná a sportovní, esteticko Výtvarná, hudebně pohybová, pobyt venku, vycházky, Tvořivé hry ve skupinách, individuální práce s dětmi, Zábavné hry a soutěže...
14.15 - 14.55	Úklid třídy po činnostech, odchod do šatny, svačina
14.55 - 15.00	Spojení žáků do jednoho funkčního oddělení
15.00 - 16.30	Sebevzdělávání (příprava na vyučování), didaktické hry, Skládanky, počítačové hry a programy, zábavné hry, hry Dle vlastního výběru, úklid hraček

---

3) Do oddělení ŠD se zapisuje do 25 dětí na pravidelnou docházku – ŠD má 3 oddělení. O přijetí dítěte do ŠD rozhoduje ředitelka školy v součinnosti s vedoucí vychovatelkou na základě písemné přihlášky. Přednost při přijetí mají děti z 1. ročníků ZŠ. Pro doplnění počtu lze přijmout žáky z 2. – 3. ročníku tak, že rozhodující je datum podání přihlášky (zápisního lístku).

4) Děti do ŠD si vychovatelky přebírají (1. oddělení) od vyučujících, ostatní dochází do ŠD samy.

5) Vychovatelka odvádí děti na odpolední vyučování a do šaten ve 14.30 hodin.

6) Dítě je možné vyzvedávat po obědě do 13.00 hodin a poté od 14.30 hodin do 16.30 hodin.

7) Pokud se rodiče nedostaví pro dítě do 16.30 hodin (uzavření ŠD) vychovatelka se telefonicky spojí s rodiči a vyčká, až se pro dítě dostaví nebo sdělí adresu, kde se dítě bude nacházet.

8) Za pobyt dětí v ŠD je vybírán poplatek 200,- Kč. Poplatek se platí na měsíc předem, vždy do 28. , lze jej platit předem i na delší dobu v kanceláři školy nebo v pokladně. Při nezaplacení poplatku je možné dítě po předchozím upozornění ze školní družiny vyloučit.

9) O provozu ŠD v době řádných prázdnin v průběhu školního roku rozhoduje ředitelka školy. V případě dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků v tomto období je provoz ŠD omezen za předem zveřejněných podmínek.

10) Školní družina realizuje výchovně vzdělávací činnost ve výchově mimo vyučování zejména formou odpočinkových, rekreačních a zájmových činností, umožňuje dětem přípravu na vyučování formou didaktických her.

11) Mimo rámec své pravidelné činnosti organizují vychovatelky přechod dětí do zvolených

zájmových kroužků a ve volných dnech plánované výlety a kulturní akce.

12) Po 15,00 hod jsou děti, které nedochází do žádného z kroužků, sdružovány do oddělení, které má pod dohledem určená vychovatelka. Informace o rozdělování dětí jsou vyvěšeny na nástěnce před vchodem do ŠD.

PRÁVA A POVINNOSTI OSOB, ÚČASTNÍCÍCH SE ČINNOSTÍ ŠD

PRÁVA DĚTÍ:

- navštěvovat ŠD v 1. ročníku, při nenaplnění kapacity i ve vyšších ročnících, nepřihlášené děti pouze v případě přerušení výuky a o dělených hodinách I.stupně
- využívat veškeré zařízení ŠD
- zvolit si svobodně zájmový kroužek

POVINNOSTI DĚTÍ:

- dbát pokynů vychovatelky, dodržovat hygienu, převlékat se před pobytem venku a šetřit zařízení ŠD. Úmyslné poškození hráček a vybavení nahradí rodiče v plném rozsahu, eventuálně opraví.
- samostatně se ihned po vyučování dostavit do ŠD a zařadit se do svého oddělení – v případě, že se dítě nedostaví do ŠD, nenese za něj vychovatelka odpovědnost a informuje rodiče
- bez vědomí vychovatelky nesmí opustit oddělení, doba jeho pobytu v ŠD se řídí údaji na zápisním lístku
- ohlásit vychovateli každé zranění, ke kterému došlo v ŠD, nejpozději před odchodem ze ŠD
- při veškerých činnostech se musí chovat tak, aby neohrožoval bezpečnost spolužáků a vyvaroval se konfliktních situací
- nenosit do ŠD cenné předměty a hračky, za mobilní telefon si dítě ručí samo.

PRÁVA ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ:

- přihlásit své dítě k pravidelné docházce do ŠD
- získávat informace o činnosti ŠD – nástěnka před vchodem do ŠD, www stránky školy
- získávat informace o chování a aktivitě svého dítěte /v době provozu nebo po vzájemné dohodě s vychovatelkou/
- v případě jakýchkoliv nesrovnalostí mohou podat stížnost
- vyzvednout si své dítě i mimo dobu určenou v zápisním lístku, pokud to vyžaduje nenadálá situace; v případě samostatného odchodu je třeba písemně požádat - omluvenka musí obsahovat datum, čas odchodu a potvrzení „přebírám za svou dceru/syna odpovědnost“. Propouštění na tel. výzvu není z bezpečnostních důvodů přípustné.
- umístit své dítě do ŠD o vedlejších prázdninách – docházku je třeba projednat alespoň týden předem s vedoucí vychovatelkou

POVINNOSTI ZÁKONNÝCH ZÁSTUPCŮ:

- řádně vyplnit zápisní lístek

- zaplatit měsíční příspěvek ŠD 200,- Kč
- seznámit se s řádem ŠD a potvrdit podpisem
- pokud bude dítě odcházet vždy v doprovodu, je třeba uvést náhradní kontaktní osobu pro případ, že by se zákonní zástupci nedostavili do 16,30 hod. Nebude-li dítě vyzvednuto nejdéle do 30 minut po skončení provozu družiny, bude po oznámení pracovním OSPOD protokolárně předáno Policii ČR. Škola bude v tomto případě požadovat úhradu nezbytných nákladů na prodloužení provozu ŠD.
- omlouvat písemně nepřítomnost dítěte
- informovat vychovatelku o případné změně zdravotní způsobilosti dítěte
- vyplnit dotazník o zájmových kroužcích

PRÁVA VYCHOVATELKY:

- vyjadřovat se /vznášet dotazy, připomínky a podávat návrhy/ k organizaci školního roku a provozu ŠD a ZŠ
- nenést odpovědnost za dítě, které propustí z prostoru oddělení ŠD na odpolední vyučování, mimoškolní aktivity nebo domů
- na hodnocení chování žáka v ŠD se vztahují ustanovení školního řádu, tj. udělování kázeňských opatření včetně snížené známky z chování na vysvědčení; v případě, že dítě soustavně porušuje kázeň, pořádek a nedbá napomenutí, ohrožuje zdraví a bezpečnost ostatních, může být rozhodnutím ředitelky školy z družiny vyloučeno.

POVINNOSTI VYCHOVATELKY:

- vhodným způsobem organizovat dětem zájmovou, odpočinkovou a rekreační činnost
- vést děti ke slušnému, přátelskému chování a vzájemné pomoci
- poučovat a dbát o bezpečnost a ochranu zdraví dětí při všech hrách a činnostech
- zajistit vždy včasný odchod dětí na kroužky a jiné aktivity podle pokynů na zápisním lístku

VŠICHNI PŘÍCHOZÍ RESPEKTUJÍ POKYNY VYCHOVATELEK A STANOVENÍ ŘÁDU ŠD.

Řád školní družiny vychází z tzv. školského zákona č.561/2004 Sb., v platném znění; zákona č.563/2004 Sb. o pedagogických pracovnících, v platném znění; Vyhlášky č.48/ 2005 Sb. o základním vzdělávání, Vyhlášky č.74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání aj.

Tento řád školní družiny nabývá účinnosti 1.9.2009.

6.2. PRAVIDLA HODNOCENÍ ŽÁKŮ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

1. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou

- 1.1. Při hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků se postupuje podle § 51 až § 53 školského zákona a ustanovení vyhlášky č. 48/2005 Sb.(zejména § 14 až § 17 uvedené vyhlášky).
- 1.2. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků se uskutečňuje jako systematický proces, který vede k určení úrovně vzdělání žáka, kvalit a výkonů žákem vykazovaných. Probíhá s přihlédnutím k věkovým zvláštnostem žáka a jeho individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům.
- 1.3. Součástí hodnocení je i sebehodnocení žáků, které má umožnit žákům účast na hodnotícím procesu.
- 1.4. Hodnocení musí být pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.
- 1.5. Vychovatelky zajišťují, aby o průběhu a výsledcích vzdělávání a chování žáků ve školní družině byli žáci i jejich zákonní zástupci řádně informováni.

2. Zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

- 2.1. Vychovatelky při hodnocení výsledků vzdělávání žáků vycházejí z posouzení míry dosažení výstupů formulovaných v oborových výstupech jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu školní družiny.
- 2.2. Hodnocení probíhá s přihlédnutím k úrovni kompetencí, které jsou pro žáka dosažitelné vzhledem k jeho věkovým zvláštnostem, individuálním vzdělávacím a osobnostním předpokladům.
- 2.3. V etapě vzdělávání ve školní družině jsou za klíčové kompetence považovány kompetence k řešení problému, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.

3. Zásady pro hodnocení chování

- 3.1. Vychovatelky při hodnocení chování žáků hodnotí chování žáků ve škole a na akcích pořádaných školou.
- 3.2. Hodnocení probíhá s přihlédnutím k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka. Kritériem pro hodnocení chování je dodržování pravidel slušného chování, dodržování školního řádu a vnitřního řádu školní družiny (dále školního řádu) během klasifikačního období.

4. Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

- 4.1. Sebehodnocení žáků je důležitou součástí hodnocení žáků. Má umožnit žákům účast na hodnotícím procesu. Zapojování žáků do procesu hodnocení zajišťují vychovatelky ve školní družině.
- 4.2. Zapojování žáků do procesu hodnocení ve školní družině:
  - a) žáky aktivizuje a vede je k přijímání zodpovědnosti za své vzdělávání,
  - b) pomáhá jim rozvíjet schopnosti hodnotit sebe, své výkony i práci a hledat cesty k rozvoji svých kompetencí.
- 4.3. Předpokladem sebehodnocení žáků je předcházející pedagogická práce s formativním

hodnocením, na jehož základě si žáci utvářejí hodnotící a sebehodnotící dovednosti.

4.4. Sebehodnocení žáků ve smyslu sebereflexe se děje různými aktivitami žáků, ve kterých mohou zejména:

- a) skupiny žáků hodnotit celoskupinové činnosti,
- b) členové skupiny hodnotit jeden druhého,
- c) jednotlivci hodnotit sami sebe.

4.5. Při sebehodnocení se žák např. usiluje popsat:

- a) co se mu daří,
- b) co mu ještě nejde,
- c) jak bude pokračovat dál a
- d) proč tomu tak je.

4.6. Vychovatelky vedou žáky k tomu, aby se při sebehodnocení učili používat odpovídajících kritérií pro hodnocení, všímali si toho, co je významné a podstatné.

5. Formy hodnocení ve školní družině

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni školní družiny. Provádí je vychovatelky ve všech odděleních. Analyzují se a vyhodnocují podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu. Hodnotíme, nakolik jsou naplňovány naše výchovně vzdělávací cíle. Sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu.

Hodnocení většího, či menšího tematického celku se provádí po skončení, nebo i v průběhu výchovně vzdělávacího procesu. Dochází k vyhodnocení situace (naplnění cílů, volba metod a forem práce...) a podle získaných výsledků se tematické celky doplňují, obměňují a obohacují.

Využíváme různé způsoby hodnocení. Slovní evaluační činnost je zaměřena ke každému žákovi. Průběžně hodnotíme individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Při hodnocení se používá i alternativní způsob – kredity. (viz hodnocení ve škole – ŠVP).

Důležitou součástí evaluace je sebehodnocení žáků – žák se ohodnotí v průběhu činnosti např. rychlé obrázkové hodnocení.

Zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat tematické celky, jejich části upravovat, obměňovat, obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

Hodnocení směrem k žákům se provádí průběžně – hodnotí se individuální výsledky žáků, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro sebehodnocení žáka. S žákem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.

Hodnocení z pohledu celého oddělení zapisujeme dle potřeby. Hodnotíme aktivitu, zájem žáků, jejich náměty, odchýlení od plánu, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi žáky, své pedagogické působení, důvody nezdaru a jiné skutečnosti.

Všechny realizované činnosti hodnotíme v souladu s výchovně vzdělávacím programem a zejména z pohledu přínosu pro žáky, což je podkladem pro další práci. O hodnocení se provádějí záznamy a jsou informováni zákonní zástupci žáků.

Hodnotícím výstupem školní družiny za období školního roku je pochvalný list.

7. VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

. KONKRÉTNÍ CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Cíle ŠD navazují na cíle stanovené ŠVP ZŠ Sadská – škola pro život a budoucnost

- 5) Probouzet v dítěti kladný přístup ke škole, ke vzdělání, naučit rozlišovat čas práce a čas odpočinku a relaxace. Rozvíjet jeho osobní přístup ke získávání nových vědomostí pro jeho osobní všeobecný rozhled, podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování.
- 16) Výrazně motivovat nabízené zájmové činnosti a rozvíjet praktické dovednosti v zájmových činnostech, naučit vztahu k vlastnoručně vytvořenému výkresu, výrobku či naučené písni, využívat dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací, naučit uvědomění si vlastní práce a citu k vytvořené věci, zhodnotit svou činnost a uvědomit si sebe, svůj čas na práci a odpočinek
- 18) Naučit dítě správným zásadám chování ke spolužákům a vrstevníkům
  - 1 oslovování a zdravení, žádost o pomoc ve škole nebo při práci, pomoc staršího mladšímu při práci
  - 2 samostatné řešení problému, vytvoření postoje k problému
  - 3 rozvíjet kamarádství
  - 4 vést ke komunikaci
  - 5 rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
  - 6 vést k toleranci ke spolužákům jiné kultury, bez předsudků o společenských vrstvách a majetku
- 21) Naučit dítě správnému chování k pedagogům, občanům obce a ostatním dospělým
  - 10 oslovování a zdravení a poznat rozdíl od zdravení známých a dětí, žádost o pomoc ve škole při doučování, zdravení a pomoc starším občanům v obci
  - 11 rozpoznání špatného člověka, předcházení a prevence před vlastním ohrožením, využití preventivního protidrogového programu a šikany formou socializačních her a Kruhu pravdy a pohody
  - 12 vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a hodnotám
  - 13 vytvářet potřebu projevu pozitivních citů, rozvíjet vnímavost a citové vztahy k lidem
- 23) Vést dítě aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a přírodě

- 17 učit děti aktivně chránit zdraví a být za ně zodpovědný
- 18 účastnit se školního programu v oblasti environmentální výchovy
- 19 využívat vycházek a výletů do okolí – hledání zdravého prostředí pro živočichy a rostliny

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Kompetence

Jsou utvářeny v celém průběhu celého období navštěvování školní družiny od 1. třídy

- 5) **k učení** : pochopí nutnost přípravy na vyučování, aktivně se účastní didaktických her a výukových programů na PC, v rámci sebevzdělávání samostatně čte a třídí informace, používá encyklopedie, internet
- 11) **k řešení problémů** : všímá si dětí i problémů, které ho motivují k řešení podobných problémů a situací, problém se naučí pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problémů, hledá různé způsoby jejich řešení, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, dovede se přizpůsobit – je flexibilní, započaté činnosti dokončuje – je houževnatý
- 12) **komunikativní** : je schopné vyjádřit své myšlenky, poznatky, názory v souvislém ústním projevu, naslouchá ostatním spolužákům a pedagogům a zapojuje se do diskuze (Kruh pravdy a pohody, Diskusní fórum, besedy)
- 14) **sociální a personální** : podílí se na utváření příjemné atmosféry ve skupině, přispívá k upevnování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá (Kruh pravdy a pohody, socializační hry, besedy)
- 19) **občanské** : respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, chápe základní principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností (seznámení s řádem ZŠ a ŠD), chrání a oceňuje a podílí se na kulturním a historickém dědictví a aktivně se zapojuje do kulturního života (besedy o státních svátcích, významných dnech, Den otevřených dveří ZŠ, vánoční vystoupení, Den matek, zápis do 1. tříd), chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy (Den Země, třídění odpadu, sběr starého papíru a zátek, Zdravé zuby, besedy o zvířatech a přírodě)
- 30) **pracovní** : používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, pracuje kvalitně s výhledem nejen na funkčnost i citový výsledek výrobku, využívá svých získaných zkušeností v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na povolání (pracovně technická činnost), v oblasti využití počítačové techniky se zapojuje do přípravy na vyučování formou opakování nabytých vědomostí využitím školních výukových programů, umí z dat jednoduché vyhledávání na Internetu – žák umí účelně trávit volný čas (kompenzace stresových situací a jednostranné zátěže ze školního vyučování)

Inspirace kapitolou RVP pro 1. stupeň „Člověk a jeho svět“

- 3) **Místo, kde žijeme (domov)** : okruh rodiny a jejích členů, organizace rodiny, zdravé prostředí v rodině, posílení vztahu k rodině, výroba dáreků pro členy rodiny, spolupráce s rodinou, Den matek
- 23 **škola** : vstup do školy, bezpečná cesta do školy, okolí školy, školní režim, vytvoření kladného vztahu ke škole, den otevřených dveří
- 24 **obec, kde žijeme** : důležitá místa v obci, obchod, pošta, knihovna, zdravotní středisko, doprava, podíl na prezentaci vlastními pracemi žáků (vitrína prací ŠD), kino
- 25 **naše vlast** : besedy o státních svátcích a významných dnech republiky, vlastenectví – národ, vysvětlení historie dle Starých pověstí českých, Praha – hlavní město a její památky, ostatní významná města a místa v ČR (encyklopedie a naučná literatura...)

4) Lidé kolem nás

- 29 **soužití lidí** : v rodině, v kolektivu třídy a družiny, v zaměstnání, na ulici, základní komunikace mezi lidmi, jiná kultura – etnika, přijetí Romů do kolektivu v praxi...
- 30 **chování mezi lidmi** : pravidla slušného chování (umím pozdravit starší a chovám se správně i ke spolužákům), principy demokracie – řekni mi svůj názor, budu naslouchat, mám problém, vyslyš mě)
- 31 **vlastnictví** : soukromé (neber, co není tvé), veřejné (máme společné hračky, nerozbíjej nebo se přiznej, společně budeme uklízet), peníze(na obědy, autobus)
- 32 **právo a spravedlnost** : základní lidská práva a práva dětí, související povinnosti

ZÁSADY PRO DOBRÉ SOUŽITÍ :

- 1. Vstoupil jsi, potkal jsi – **pozdrav** .
- 2. Odcházíš – **rozluč se**.
- 3. Chceš-li, potřebuješ-li – řekni **prosím**.
- 4. Jen slaboši a zbabělci si musí dokazovat sílu – **nikomu neubližuj**.
- 5. Nenič jiným to, co nechceš, aby činili tobě – **nikomu se nevysmívej**.
- 6. Neskákej nikomu do řeči, všechny vyslechni – **každý má právo vyjádřit názor**.
- 7. Vše, co ti posloužilo, poslouží i druhým – **nenič**.
- 8. Lež, pomluva a drzost nepatří mezi slušné lidi – **nelži a buď slušný**.
- 9. Jen ten, kdo nic nedělá, nic nezkaží – **neboj se neúspěchu**.
- 10. Pokud něco pokazíš, přiznej se, zjednej nápravu – **omluv se**.
- 11. Neboj se požádat o radu a pomoc, všechny dveře jsou ti otevřeny – **pomůžeme ti !**
- 12. Máme o tebe starost a chceme z tebe mít radost – **pomoz nám**.

6) Lidé a čas

- 39 **správný režim dne** při docházce do školy, správné využití času (ne pouze TV a PC) při sportu, pohybu, návštěva muzeí a památek, rozdělení ročních období do zájmových aktivit (pouštění draka na podzim, sáňkování a bruslení v zimě, jarní hry dětí –

probouzení přírody po zimě, kuličky, letní aktivity – výlety, školy v přírodě, jízda na kole a koloběžkách apod.)

7) Rozmanitosti přírody

40 tématické vycházky do okolí školy a blízkých lesů, práce s přírodními materiály, výchova k ekologii, podílení se na sběru starého papíru a beseda o důležitosti třídění odpadu, návštěva ZOO, besedy nad encyklopediemi

7.1 Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

obsah - pedagogické okruhy vzdělání	forma	kompetence	
péče o zdraví	beseda, soutěže, četba, rozhovory, vyprávění	dodržuje základní hygienické návyky	
		uplatňuje základy správné životosprávy (vitamíny, výživa, odpočinek, spánek, pitný režim apod.)	
péče o lidské tělo	hry zaměřené na	pojmenuje části lidského těla	
	rozvoj obratnosti	pojmenuje názvy běžných onemocnění	
	beseda, soutěže	ošetří drobná poranění	
	rozhovory odborná literatura, film	předchází nemocem v jednotlivých ročních obdobích	
		pečuje o chrup, správně se obléká, otužuje se a aktivně pečuje o fyzickou kondici	
hygiena a bezpečnost při sportovních činnostech	pohybové hry, soutěže, řád školy a řád ŠD	uplatňuje zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v prostorách školy a při pobytu venku; dodržuje zásady bezpečného chování, chrání zdraví své i zdraví ostatních při různých činnostech	
		spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	
		dodržuje pravidla her a soutěží, jedná fair play	
		respektuje při pohybových činnostech a soutěžích slabší jedince, pomáhá jim	
		osvojuje si pravidla zjednodušených pohybových činností	
		manipuluje s míčem	
		základy gymnastiky	vyjádří rytmus pohybem, cvičí při hudbě
		bezpečnost a ochrana	řád školy a řád ŠD, beseda, rozhovor, vyprávění, film
rozlišuje nežádoucí formy chování - rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se již tolerovat nemohou a která porušují základní dětská práva (šikana, týrání, sexuální zneužívání aj.)			

		uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu
jednání s lidmi	beseda, zážitky, scénky, hry	požádá o něco, poděkuje, omluví se - osvojuje si základní pravidla slušného chování
pořádek a čistota prostředí		udržuje pořádek ve školních věcech, v hračkách, pomůckách a vybavení školní družiny
		uspořádá a následně i uklidí své pracovní místo
		pečuje o prostředí a vybavení ŠD

7.2 Vzdělávací oblast: Člověk a práce

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma	kompetence
práce s drobným materiálem	kreativní práce s různým materiálem	vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů na základě své fantazie a představivosti
		pracuje podle slovního návodu a předlohy
		při tvořivých činnostech s různým materiálem využívá prvky lidových zvyků a tradic
		volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
		udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
konstrukční činnosti	práce se stavebnicí	provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž (plošné, prostorové, spojovací, konstrukční - práce s návodem, předlohou)

7.3 Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma	kompetence
pozorování přírodních objektů živé a neživé přírody	pozorování, sběr přírodního materiálu	má poznatky o živočiších, rostlinách, neživé přírodě
	odborná literatura	na příkladech doloží význam rostlin a živočichů pro člověka
látky a jejich vlastnosti	četba	zajímá se o dění v přírodě a chrání přírodu

voda, vzduch nerosty	pexeso, kvízy, pokusy, vycházky	má pozitivní přístup k ochraně přírody
práce chovatelů, pěstitelů a speciálních zájmových činností (rybář, myslivec, včelař, ekolog)	vyprávění, zkušenosti, filmy, TV, četba	zná činnost, smysl, hobby aktivit
orientace v čase (rok, měsíc, země týden, den, hodina); vesmír,		charakterizuje roční období a měsíce ročního období
rozmanitost životních podmínek		vysvětlí příčiny střídání dne, noci, ročního období
rovnováha v přírodě		třídí odpad, zná význam recyklace odpadu
		do přírodního řetězce zařadí rostlinné živočichy
		má základní poznatky o ekologickém chování

7.4 Vzdělávací oblast: Umění a kultura

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma	kompetence
výtvarné osvojování skutečnosti při využití různých výtvarných technik	malba, kresba, modelování, kombinované techniky, besedy, dramatizace, pozorování	ve vlastní tvorbě nalézá a vyjadřuje osobní postoje, prožitky, jevy a vztahy ve světě; v tvorbě uplatňuje své životní zkušenosti
práce s výtvarnými prostředky spojená s experimentováním	hra s barvou, dekorativní práce	vyjadřuje emoce, pocity, nálady, fantazie slovně i výtvarně
poznávání a chápání výtvarného umění	sestavování v prostoru, výstavy, literatura	chová se vhodně v kulturních zařízeních
sólový a sborový zpěv	zpívání pro radost	zpívá radostně na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky
hudební hry	písně k ročnímu období	využívá jednoduché rytmické nástroje k doprovodu
poslech hudby	poslech jednoduchých námětů	chápe smysl, obsah písně jako vyjadřovací prostředek
		rozpozná některé nástroje ve znějící hudbě
pohybová improvizace při hudbě	tanec, improvizovaný pohyb	vyjadřuje pohybem charakter hudby
cvičení při hudbě		vnímá tempo hudebního doprovodu a cvičí podle něj

poslech - četba - naslouchání	četba, poslech, vyprávění	pozorně, soustředěně, aktivně naslouchá a reaguje otázkami
dramatická improvizace, rozvoj poznávacích procesů, komunikativních dovedností, sociálních vztahů	předčítání, scénky, přednes	vyjadřuje své pocity z textu, rozlišuje prózu, verše, pohádku; respektuje základní pravidla rozhovoru
		pečlivě vyslovuje a opravuje svou nesprávnou výslovnost
		přednese krátký mluvený projev na základě svých prožitků
návštěvy kulturních představení	divadlo	sleduje, vnímá děj, prostředí, kultivuje své chování

7.5 Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma	kompetence
místo, kde žijeme: domov - orientace v místě bydliště, rodina	vyprávění, četba, beseda	zná svoji adresu, nebezpečná místa v okolí
		zná členy rodiny
škola - označení, třídy, zaměstnanci, poslání	vycházky, prohlídky	bezpečně dojde do školy, cestu popíše podle orientačních bodů
	didaktické hry	orientuje se v okolí i prostředí školy
		zná školy a vzdělávací zařízení ve městě
město a místní krajina	vycházky, prohlídky, vyprávění, četba	zná části města, významné budovy současné i historické
		určí orientační body v okolí a světové strany
		rozlišuje zemský povrch - jeho tvary v okolí
		pojmenuje vodstvo v okolí
		uvědomuje si vzájemný vliv člověka na přírodu a opačně
naše vlast	četba, vyprávění, výtvarná činnost	zná státní symboly; chápe pojem domov, národ, stát
Evropa a svět	individuální a skupinová práce s odbornou literaturou, vyprávění, četba, beseda film, foto	orientuje se v mapě s legendou úměrně věku a individuálním možnostem, poznává život ve světě z četby, cestování a filmů
		rozlišuje kontinenty a evropské státy
lidé kolem nás: rodina (členové, role členů rodiny, příbuzenské vztahy)	vyprávění, četba, beseda, scénky, hra	orientuje se v rodině a rolích rodinných příslušníků

soužití a chování lidí (v rodině, ve škole, v zájmových spolcích apod.)	pozorování, vyprávění, dramatizace, beseda	požádá o laskavost v sociálním okolí
		pochválí druhého a pochvalu přijme
		odolává tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem
		odpovídá za své činy
		pracuje v týmu, toleruje odlišnosti, přednosti i nedostatky spolužáků i dospělých
		vyjadřuje odlišný názor než mají děti, učitel, rodič, vychovatel slušným způsobem odpovídající věku a individuálním možnostem
		ovládá podle svých schopností negativní citové reakce a stres
		vnímá a brání se šikaně a agresivitě, v případě potřeby ví, kde hledat pomoc, požádá o ni; pomůže kamarádovi v nesnázích alespoň přivoláním pomoci.

obsah - pedagogické okruhy vzdělávání	forma	kompetence
právo, spravedlnost, vlastnictví	řád školy a ŠD	respektuje práva a povinnosti žáků ve škole
	rozhovory, zážitky	rozlišuje vlastnictví soukromé a společné a chrání je
lidé a čas: orientace v čase a časový řád (kalendáře, generace, režim dne, roční období)	hra, četba, vyprávění, alba, foto	rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
současnost a minulost našeho života (proměny způsobu života, bydlení, oblékání, prostředí)	odborná literatura, filmy, pohlednice, povídání, prohlížení	je taktní při hodnocení změn v životě lidí; uznává hodnoty doby - porovnává na příkladech minulost a současnost
státní svátky, významné dny, lidové zvyky a obyčeje, náboženské směry	vycházky, rozhovory, odborná literatura, výtvarné práce, četba	respektuje a poznává současnost a minulost v lidském životě

Použité zkratky:

ŠD – školní družina

ŠJ – školní jídelna

VMV – výchova mimo vyučování

ZČ – zájmová činnost

SV – společensko-vědní výchova

PŘ – přírodovědná výchova
PT – pracovní-technická výchova
EV – estetická výchova
S – sportovní výchova